

[Klik hier als de nieuwsbrief niet correct is weergegeven](#)

Nieuwsbrief juli 2011

Juli 2011 nr.2

- [!\[\]\(30a147af384f9f71632c2ff17bc706c8_img.jpg\) De meldcode, registratie bij zorgwekkende situaties en effectief communiceren](#)
- [!\[\]\(9b33568d5c136f08ca688ce48be37574_img.jpg\) Vitamine K](#)
- [!\[\]\(8c93063dab026f10e159986b27c41c64_img.jpg\) Wollen dekentjes](#)
- [!\[\]\(8a17676a8da87a4e59299223a765e613_img.jpg\) Acties in 2011 om borstvoeding op een eerlijke manier een kans te geven!](#)
- [!\[\]\(f7fdc7cc047b770fc5fdd2c2137c07d9_img.jpg\) Vitamine D; naar eenduidige suppletieadviezen](#)

De meldcode, registratie bij zorgwekkende situaties en effectief communiceren

Naviva werkt met een "Meldcode huiselijk geweld en vroegsignalering". Het is voor elke kraamzorgaanbieder van groot belang dat een bekende zorgwekkende situatie van een zwangere aan een kraamzorgaanbieder wordt doorgegeven. Dit kan door de verloskundige of de JGZ gemeld worden. Het tijdig melden verhoogt de kwaliteit en veiligheid van kraamzorg in een zorgwekkende situatie. Dit kan telefonisch maar ook per mail. Naviva stelt hiervoor graag een overdrachtsformulier ter beschikking.

Dit formulier is te vinden op www.naviva.nl > Voor Ketenpartners > onderaan de bladzijde bij 'Samen met u' > Zorgwekkende situaties.

Het melden van zorgwekkende situaties is erg privacygevoelig. Daarom heeft Naviva uitgezocht of mailverkeer hieromtrent wettelijk is toegestaan. Zie hieronder*.

Melding

In principe bespreekt de verloskundige de zorgwekkende situatie met de cliënt en doet deze een melding bij het AMK. Hiervoor heeft de verloskundige veelal wel een melding van het geobserveerde nodig van de kraamverzorgende. Het bespreekbaar maken van het gesignaleerde in het kraamgezin blijft moeilijk voor de kraamverzorgende.

Adresgegevens

Naviva kraamzorg is 24 uur per dag, 7 dagen per week bereikbaar.

Tel.: 088 - 77 77 666

Fax: 088 - 77 77 699

Partuslijn:

088 - 77 77 600

(alleen partusmelding!)

Hoofdkantoor:

*Keulenstraat 19
7418 ET Deventer*

Postadres:

*Postbus 2190
7420 AD Deventer*

[*info@naviva.nl*](mailto:info@naviva.nl)

[*www.naviva.nl*](http://www.naviva.nl)

Instructies kraamverzorgende

De manager kraamzorg gaat vanaf 1 juli binnengekomen informatie over een zorgwekkende situatie registreren volgens de stappen van de meldcode.

Kraamverzorgenden worden geïnstrueerd contact op te nemen met hun manager:

- Als ze ingezet blijkt te zijn in een zorgwekkende situatie of bij (verdenking van) huiselijk geweld,
- Om ondersteuning te vragen bij een nog te voeren "moeilijk" gesprek in het gezin, als de kraamverzorgende er voor kiest een "moeilijk" gesprek aan te gaan,
- Om te vragen of de manager informatie door wil geven aan de verloskundige of JGZ of andere hulpverleners.

De medewerker die deze informatie verstrekt aan de manager, wordt gevraagd objectieve informatie te vertrekken, omdat deze informatie wordt vastgelegd in het formulier "Registratie zorgwekkende situaties en huiselijk geweld". Bij navraag door de JGZ of door andere instanties kan deze vastgelegde informatie verstrekt worden door de manager.

Scholing

Kraamverzorgenden kunnen te maken krijgen met een afwijzende reactie na een goed bedoelde voorlichtingsboodschap in een zorgwekkende situatie. Naviva biedt kraamverzorgenden dit jaar de training "Effectief communiceren" aan. Hier wordt besproken dat er verschillende typen klanten en kraamverzorgenden zijn. Er worden communicatieve tips behandeld om voorspelbare misverstanden tussen de verschillende typen te voorkomen.

* Vragen die Naviva heeft voorgelegd aan de stichting Kadera huiselijk geweld

Vraag 1: Mogen er, zonder overleg met een cliënt, gegevens uitgewisseld worden? Een sluitend hulpaanbod is een voorwaarde voor de effectieve aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling. Dat vraagt om afstemming tussen de professionals die bij een zaak betrokken zijn. Zonder afstemming en overleg is goede hulpverlening niet mogelijk. Niet voor niets ontstaan steeds meer samenwerkingsverbanden rond huiselijk geweld en kindermishandeling. Wat voor de individuele hulpverlener geldt, geldt ook voor groepsoverleg: het uitwisselen van cliëntgegevens vraagt om zorgvuldige afwegingen. Elke partij die aan een samenwerkingsverband deelneemt, heeft te maken met haar eigen privacyregelgeving. Die regelgeving loopt tussen de onderlinge partijen soms sterk uiteen. Daardoor kan de indruk ontstaan dat samenwerking niet mogelijk is. Deze conclusie is niet juist. Wanneer gegevensuitwisseling tussen organisaties noodzakelijk is om een gezamenlijk doel te bereiken, is samenwerking wel degelijk mogelijk.

Hiervoor gelden de volgende voorwaarden:

- Er mogen niet meer gegevens worden uitgewisseld dan noodzakelijk om het

Colofon

De Nieuwsbrief Kwaliteitskring is een uitgave van Naviva kraamzorg. De Kwaliteitskring is samengesteld uit een afvaardiging van verloskundigen, JGZ-verpleegkundigen en medewerkers van Naviva kraamzorg. Doel is om in de keten tot een optimale afstemming van de zorgverlening te komen, die de kwaliteit van de zorg, zowel voor cliënt als professional, ten goede komt. De Nieuwsbrief bevat een samenvattende weergave van de onderwerpen die in de Kwaliteitskring worden besproken.

- gezamenlijke doel te bereiken;
- De partijen die gegevens willen verstrekken, dienen te beschikken over een geldige grondslag in de voor hen geldende privacyregeling. U kunt in de [Digitale Wegwijzer](#) de verschillende verstrekingsgrondslagen nazoeken.
 - De verwerking van de gegevens moet voldoen aan de eisen die de Wet bescherming persoonsgegevens daaraan stelt. Dit gaat onder andere over het bewaren, het opvragen, het verspreiden, het afschermen en het vernietigen van gegevens.

Het ministerie van Justitie heeft een [Modelconvenant gegevensuitwisseling aanpak huiselijk geweld](#) opgesteld. Samenwerkingsverbanden kunnen dit convenant als voorbeeld gebruiken om afspraken vast te leggen over hun samenwerking bij de aanpak van huiselijk geweld. Aan het modelconvenant zijn een document over privacyaspecten en een stappenplan voor de inrichting van gegevensuitwisseling bij samenwerkingsverbanden toegevoegd.¹

¹ teksten ontleend aan de publicatie Horen, zien en zwijgplicht?

www.huiselijkgeweld.nl/doc/publicaties/horen_zien_en_zwijgplicht_2009.pdf

Vraag 2: Is mailverkeer voldoende beveiligd voor uitwisseling van gegevens?

E-mail is de meest gebruikte vorm van communicatie op internet. Via het SMTP protocol worden dagelijks miljarden mails verstuurd. Dit gebeurt vaak zonder enige vorm van beveiliging. De tekst van het email bericht zelf, inclusief bijlagen (attachments), kan door iedereen worden gelezen. Dit is te voorkomen met encryptie van e-mail. Ook belangrijk is het feit dat SMTP geen enkele vorm van authenticatie kent. Iedereen kan berichten sturen die lijken alsof ze van iemand anders afkomstig zijn. Het is lastig om er achter te komen wie dat bericht dan werkelijk verstuurd heeft. Digitale handtekeningen bieden een oplossing voor dit probleem. Ook deze worden trouwens vaak erkend als juridisch bindend. De juridische status van e-mail is lang onduidelijk geweest. Tegenwoordig erkennen veel landen dat e-mail een rechtsgeldig medium voor het maken van afspraken is. Ook is het strafbaar om andermans e-mail te lezen. Wij adviseren deze vraag met uw netwerkbeheerder te bespreken.

[top](#)

Vitamine K

De invoering van vitamine K heeft geleid tot veel onduidelijkheid. Nutricia heeft in een schrijven een toelichting gegeven over het niet verhogen van vitamine K. Redenen dat in volledige zuigelingenvoeding de hoeveelheid vitamine K niet verhoogd hoeft te worden zijn:

- Vitamine K wordt verspreid over de dag gegeven bij flesvoeding in tegenstelling tot een eenmalige toediening in de vorm van druppels bij borstvoeding;
- De biologische beschikbaarheid van vitamine K in flesvoeding is hoger (mogelijk door langere passagetijd van flesvoeding);

- Aanmaak van vitamine K in de dikke darm bij flesgevoede zuigelingen is groter (samenstelling darmflora is anders dan bij borstgevoede baby's)

[top](#)

Wollen dekentjes

In de kwaliteitskring uit de regio van de Zorggroep Oude en Nieuwe land kwam aan de orde waarom de aanschaf van wollen dekentjes zo uit beeld is. In deze regio zijn er verloskundigen die dit jammer vinden. Deze vraag heb ik voorgelegd aan Wilbert Kuster, hij is o.a. lid van de Commissie Verantwoord Slapen Babybranche. Zij bespreken de producten op een objectieve manier. Wilbert werkt zelf ook in de babybranche. Hij meldt hierover het volgende: Wollen dekens hebben veel negatieve eigenschappen in vergelijking tot andere materialen. Uit landelijk onderzoek gehouden in 2004 blijken minder goede eigenschappen van wol te zijn, dat het:

- moeilijk wasbaar is en een enorme krimp geeft;
- gemakkelijk vezels loslaat, waardoor veel losse stofdeeltjes in de mond of ademweg terecht kunnen komen;
- een voedingsbodem is voor micro-organismen en huismijt, doordat het veel vocht op kan nemen (stof moet vocht doorlaten en niet vasthouden);
- niet huidvriendelijk is;
- niet geschikt is voor kinderen met een allergie of huidproblemen.

Carla Belogne, verloskundige, deelnemer aan de kwaliteitskring liet weten dat er toch nog wel aardig wat sites te vinden zijn over dit thema, als je zoekt via Google. De leukste en best betaalbare heeft ze op de [site](#) van hun praktijk geplaatst.

[top](#)

Acties in 2011 om borstvoeding op een eerlijke manier een kans te geven!

Naviva wil heel graag dat alle kennis en inspanning van kraamverzorgenden terug te zien is in de geregistreerde borstvoedingscijfers van Zichtbare Zorg. Zichtbare Zorg is een landelijk meetsysteem waarin alle kraamzorgorganisaties worden vergeleken. We hebben gemerkt dat kraamzorgorganisaties deze cijfers verschillend kunnen invullen. Dat vertekent de werkelijkheid.

Daarom is Naviva bezig met de volgende acties:

1 Naviva gaat de Zorgregistratie van borstvoedingscijfers in haar gehele werkgebied optimaliseren.

Zichtbare Zorg wil namelijk weten welk percentage vrouwen dat op de eerste kraamzorgdag thuis volledige borstvoeding geeft en dat op de laatste verzorgingsdag ook nog doet. Hiervoor is het desbetreffende formulier aangepast.

2 Elke kraamverzorgende krijgt in 2011 een borstvoedingstraining over onderwerpen die zij zelf per team bepalen.

Kraamverzorgenden nemen op een interactieve manier deel aan de training. Van sommige regio's weten we dat de borstvoedingscijfers aan de lage kant zijn. Het is bekend dat dit te maken heeft met de populatie van bepaalde Nederlandse steden.

3 In de regio's waar de cijfers aan de lage kant zijn:

- Registreren kraamverzorgenden het verloop van de voeding in de maanden mei en november,
- Worden er per team verbeteringsuggesties uitgewerkt tijdens de borstvoedingstraining,
- Kan de kraamverzorgende een speciaal borstvoedingstimulerend kaartje afgeven, [Klik hier voor de pdf](#)
- Bij een moeizame start wordt er een speciaal begeleidingsplan voor de eerste 3 weken gebruikt na akkoord van de verloskundige. Dat inzicht geeft aan alle betrokkenen over de mogelijke begeleiding. Als dit goed bevalt dan ga we na of verloskundigen en JGZ verpleegkundigen hier nog aanvullingen op hebben via de kwaliteitskringen.

Regio Twente gaat formulier borstvoedingsbegeleidingsplan uitproberen!

Doel: de eerste drie weken voldoende begeleiding aanbieden om de borstvoeding een eerlijke kans van slagen te bieden. Met als effect een gezondheidswinst op lange termijn voor moeder en kind.

Het formulier in verkorte versie. Er wordt of aangekruist of doelmatig geschreven.

Kraamvrouw	Baby	Beiden
☐ Voorgeschiedenis ☐ Na borstoperatie	☐ Ziekte ☐ Handicap Enz.	☐ Zware bevalling, vacuüm, forceps, stuit ☐ Spruw: tepels of mondje enz.
IN GESPREK MET		
Op dag 4 of eerder	(Standaard)doel:	
Met de verloskundige	☐ Akkoord van de verloskundige om de extra begeleiding met kraamvrouw/partner te bespreken ☐ Onder voorbehoud akkoord cliënt:	<ul style="list-style-type: none"> • Informeren over begeleidingsplan • Akkoord vragen voor lactatiekundige zorg • Extra uren aanvragen LIP
De extra zorg richt zich op :		
IN GESPREK MET		
JGZ	(Standaard)doel:	
	☐ Overdracht en vervolgbegeleiding bespreken tijdens de kraamdagen. Liefst op de eerste dag na vertrek van de kraamverzorgende een eerste bezoek plannen. Enz.	
Kraamvrouw & partner	☐ Benutten positief effect van rooming-inn en voeden op verzoek. ☐ Benutten positief effect van babymassage. ☐ Ondersteuning bij borstvoeding door de partner verhoogt het slagen v. d. borstvoeding. Enz.	
Borstvoeding Natuurlijk	☐ Inschakelen/overdragen. Zij geven telefonische ondersteuning.	
Lactatiekundige zorg	☐ Neemt zorgvraag door, doet suggesties en stelt een specifiek borstvoedingsplan op. Enz.	
Anderen	

4 Onderzoek naar een nieuw flesvoedingssysteem bij moeizame borstvoedingssituaties!

De verloskundige academie in Groningen is hier al voor benaderd!

De stichting zorg voor borstvoeding is ook benieuwd!

In 2009 heeft Anoushka Zegers-van Dijk, moeder van een down kindje en een tweeling , al het belang van borstvoeding en een zorgvuldig advies, door pre-verbaal logopedisten bij moeilijke voedingsomstandigheden benadrukt tijdens een scholing. Zij promoot zowel borstvoeding als afkolven zodat borstvoeding langdurig een eerlijke kans krijgt voor kind en moeder. Het moet wel vol te houden zijn dus dat vraagt om degelijk ondersteunend materiaal. De afwisseling van borst en fles zou geen enkel probleem moeten zijn als het gaat om bijvoeding van de pasgeborene, bij ziekte of bij het gescheiden zijn van moeder en kind. In samenwerking met de in juni 2011 overleden Joalike Sybersma-Bömke, pre-verbaal logopediste uit het Gelreziekenhuis Apeldoorn, heeft zij jarenlang als moeder en buurvrouw haar praktische kennis en wensen gebundeld met de professionele kennis en wensen van deze prelogopediste. Dit heeft geleid tot de VacuLess fles met de Joalike speen die in september uit gaat komen.

Naviva wil in samenwerking met andere kraamzorgaanbieders onderzoeken of dit nieuwe flesvoedingssysteem de slagingskans van borstvoeding verhoogt bij moeizaam verlopende borstvoedingssituaties.

De fles, waarbij de afgekolfde voeding rechtstreeks in een zakje gaat, zorgt ervoor

dat de baby tijdens het drinken geen lucht binnen krijgt, geen vacuüm kan zuigen, en zelfs gevoed kan worden in zijligging, net zoals aan de borst. De flow is steeds hetzelfde. Wetenschappelijk onderzoek ([klik hier voor het onderzoek](#)) heeft aangetoond dat het voeden met het een zakje in de fles (het zogenaamde 'disposable bottle-systeem') het meest overeenkomt met borstvoeding. In het onderzoek werd het volgende onderzocht:

- zuig-, slik-, ademhaal ritme;
- zuurstofgehalte in het bloed (saturatie);
- hartslag.

Baby's die van de borstvoeding overgingen naar de gewone fles vertoonden een hoger hartritme, een lagere saturatie en een verstoord zuig-, slik-, ademhaal ritme. Toen deze baby's overstapten op een fles met een zakje normaliseerden deze waarden zich weer naar de waarden die tijdens de borstvoeding waren gemeten.

Daarnaast is zijligging de beste houding voor (te vroeg of) pas geboren baby's. Wetenschappelijk onderzoek door Mrs. S. M. Toyre, RN, PhD, University of North Carolina, toont aan dat deze natuurlijke houding voor baby's het meest gewenst is omdat:

- de beweging van de ribbenkast beter is;
- er een betere longuitzetting kan plaats vinden;
- de luchtpijp vrijer ligt;
- de baby niet tegen de zwaartekracht in hoeft te ademen (borstkas);
- er een betere saturatie is en minder kans op 'bradycardia' (Jenniet a. Peds, 1997)
- de baby kan pauzeren en op adem komen wanneer zij of hij dat wil.
- deze manier van voeden het meest op borstvoeding lijkt.

De Joalieke starterspeen is een ('slow') speen waar zelfs een moeilijke drinker uit kan drinken. Het heeft een extra klein gat. De huidige spenen gaan te snel. Zodra de borstvoeding goed op gang is, en de 'flow' van de moedermelk sneller loopt, kan desgewenst overgestapt worden op een snellere speen. Deze brede speen heeft toch een smalle basis (de breedte van het speen gedeelte dat in de mond gaat) en is iets langer dan een reguliere speen. Voor een goede drinktechniek is het belangrijk dat de speen, net als bij de borst, tot in het holletje van het gehemelte achter in de mond kan komen. Dat lukt niet altijd bij een brede basis speen. Joalieke heeft het altijd onbegrijpelijk gevonden dat er geen flesfabrikant is

geweest die hier wat mee heeft gedaan. A. Zegers-van Dijk (anoushka@bbspecials.eu) geeft regelmatig (op verzoek) uitleg over het nieuwe systeem aan verloskundigen & verpleegkundigen.

Kraamzorgaanbieders weten als geen ander:

- Hoeveel zorgen ouders hebben als hun baby met moeite uit de fles drinkt
- Hoeveel tijd het kraamverzorgenden kost, de juiste fles en speen te vinden bij moeizame voedingssituaties
- Welke problemen ontstaan als hun eigen medewerkers de baby's niet aan de fles krijgen, die gevuld is met afgekolde moedermelk

Naviva is in gesprek met de Stichting Zorg voor Borstvoeding om toestemming te krijgen dit onderzoek te gaan starten. Zijn staan hier vooralsnog niet afwijzend tegenover. De onderzoeksopzet zal met de stichting worden kortgesloten. Het onderzoek zelf zal mogelijk uitgevoerd worden door verloskundigen in opleiding.

[top](#)

Vitamine D; naar eenduidige suppletieadviezen

Hoeveel vitamine D moet je als zorgverlener adviseren? Om verwarring weg te nemen heeft het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) het Voedingscentrum gevraagd om aanbevelingen te doen om verdere implementatie van suppletieadviezen te bevorderen. Begin juli heeft VWS de aanbevelingen van het Voedingscentrum overgenomen. Zo is besloten dat het suppletieadvies van 10 microgram voor alle kinderen van 0 tot 4 jaar geldt, ongeacht het type voeding.

Het is ons inziens van belang om de advisering richting cliënt en deze verandering binnen de keten goed af te stemmen. Dat is moeilijk uitvoerbaar in deze vakantieperiode. Vandaar dat Naviva na de vakantieperiode met de ketenpartners in overleg zal treden om de implementatie van dit herziene advies in te voeren.

Voor meer informatie over de veranderde vitamine D suppletie:

<http://www.voedingscentrum.nl/professionals/voedingsvoorlichting/vitamine-d-naar-eenduidige-suppletieadviezen.aspx>

Voor meer informatie over Vitamine D suppletie kun je kijken op de volgende weblink:

<http://www.voedingscentrum.nl/encyclopedie/vitamine-d.aspx>.

[top](#)

[Nieuwsbrief Aanmelden](#) - [Nieuwsbrief Afmelden](#)